

זכור לי בואו של אביו של ד"ר מלכין מרוסיה. האב היה יהודי זקן. לן אצלנו לילה אחד ולמחרת המשיך לראש-פינה, שם גר בנו, ד"ר מלכין.³¹

הכניסה הראשית לארץ היתה דרך נמל יפו. הבאים היו מקבלים פתק אדום לשהיית שלושה חודשים בארץ. חלקם טמנו את הפתק ונשארו. רבים חזרו. יש לזכור שלפני מלחמת-העולם הראשונה לא היו עדיין פספורטים). היתה תנועת עולים הלך וחזור. היו שבאו לראות את הארץ, לראות בלבד, וחזרו. אבסורד לומר היום שהיתה "ירידה". למשל מניה שוחט, אחת הדמויות הידועות, באה בסך הכל לביקור קצר אצל אחיה שהיו כאן, ונשארה בארץ. ברוסיה היתה רבולוציונרית פעילה. כאן הפכה לציונית והיתה לאחר מכן ממנהיגות תנועת הפועלים בארץ. ומי הם ה"יורדים" של העליה השניה?

העולה החדש של אז היה יושב רעב ברחוב בפתח תקוה, ומחכה עד אשר מגיע אחד האיכרים שלוקח לעבודה קודם כל את הערבי... לא כל אחד יכול היה לעמוד בזה.³²

איך הגיעו אלינו מכתבים אינני זוכר במדויק. כנראה שליח היה מביא את הדאר מג'ידדה.

למשלוח מכתבים ממטולה היו מחכים להזדמנות שמישהו הולך לג'ידדה. טלגרמות היה מביא רץ מיוחד.

חלוקת הדואר היתה על ידי "קפיטולציות", זכויות של מדינות. באזורנו היה דואר תורכי ודואר אוסטרי. היה מקובל שהדואר האוסטרי אמין יותר.

אדמות ושטחים

היציאה לג'ידדה, היא מרג' עיון, עיירת המחוז, היתה בסוף הרחוב של המושבה.

הדרך יצאה וחצתה את עמק עיון והגיעה לעיירה בקו ישר. דרך נוספת היתה לרגלי ההרים ובחורף השתמשו בדרך זו (אותה דרך עתיקה שהזכרנו).

הדרך חילקה את העמק לשניים וגם החקלאות היתה שונה בשני חלקיו של העמק. וזאת מפני שבחלק אחד היה ניקוז של נחל התנור ואילו החלק השני היה סגור ללא ניקוז. חלק זה של העמק נקרא בפי הערבים "טווייל". המים